

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH W KLASIE VIII Z GEOGRAFII

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca). Uczeń:	podstawowe (ocena dostateczna). Uczeń:	rozszerzające (ocena dobra). Uczeń:	dopełniające (ocena bardzo dobra). Uczeń	wykraczające (ocena celująca). Uczeń:
WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH				
AZJA				
- wskazuje na mapie położenie Azji - wymienia formy ukształtowania powierzchni Azji - wymienia strefy klimatyczne na podstawie mapy klimatycznej - wymienia największe rzeki - wymienia strefy aktywności sejsmicznej na podstawie mapy geologicznej - wyjaśnia termin: wulkanizm - odczytuje z mapy nazwy największych wulkanów w Azji - wskazuje zasięg Ognistego Pierścienia Pacyfiku - wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa - wymienia główne uprawy w Azji na podstawie mapy gospodarczej - określa położenie Japonii i Chin i Indii, Bliskiego Wschodu - wymienia cechy środowiska naturalnego Japonii - wymienia główne uprawy Japonii, Chin i Indii - lokalizuje na mapie ośrodki przemysłu wysokiej technologii w Chinach - porównuje liczbę ludności Chin i Indii oraz odczytuje z wykresu ich prognozę - wymienia największe aglomeracje w Indiach i wskazuje je na mapie - wyjaśnia termin: slumsy - wymienia surowce mineralne w Indiach i wskazuje na mapie regiony ich występowania - wymienia państwa leżące na	- opisuje linię brzegową Azji na podstawie mapy świata - charakteryzuje zróżnicowanie środowiska geograficznego Azji - przedstawia kontrasty w ukształtowaniu powierzchni terenu Azji - omawia czynniki klimatyczne kształtujące klimat Azji - omawia strefy roślinne Azji - omawia budowę wulkanu, wymienia ich typy - wskazuje na mapie obszary Azji o korzystnych i niekorzystnych warunkach do rozwoju rolnictwa - wymienia czołową państw azjatyckich w światowych zbiorach roślin uprawnych na podstawie infografiki - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Japonii - omawia strukturę zatrudnienia w Japonii na podstawie analizy danych statystycznych - omawia czynniki przyrodnicze sprzyjające osadnictwu w Chinach - przedstawia nierównomierne rozmieszczenie ludności Chin na podstawie mapy gęstości zaludnienia - omawia cechy środowiska geograficznego Półwyspu Indyjskiego i Bliskiego Wschodu - podaje przyczyny powstawania slumsów w Indiach - omawia warunki uprawy roślin w Indiach na podstawie mapy	- omawia budowę geologiczną Azji - omawia cyrkulację monsunową i jej wpływ na klimat Azji - omawia czynniki wpływające na układ sieci rzecznej w Azji - wyjaśnia przyczyny występowania trzęsień ziemi i tsunami w Azji - opisuje przebieg trzęsienia ziemi - omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Azji - opisuje ekstremalne zjawiska klimatyczne i ich skutki w Japonii - omawia bariery utrudniające rozwój gospodarki Japonii - omawia znaczenie i rolę transportu w gospodarce Japonii - omawia cechy gospodarki Chin - analizuje wielkości PKB w Chinach na tle innych krajów świata - charakteryzuje tradycyjne rolnictwo i warunki rozwoju rolnictwa Chin i Japonii, - przedstawia problemy demograficzne Indii - przedstawia zróżnicowanie indyjskiej edukacji - analizuje strukturę zatrudnienia i strukturę PKB Indii na podstawie wykresu - charakteryzuje przemysł przetwórczy Indii - omawia zróżnicowanie religijne na Bliskim Wschodzie - omawia wpływ religii na życie muzułmanów - przedstawia znaczenie przemysłu	- analizuje azjatyckie rekordy na podstawie infografiki - omawia powstawanie Himalajów i rowów oceanicznych - przedstawia sposoby zabezpieczania ludzi przed skutkami trzęsień ziemi - omawia warunki klimatyczne w Azji wpływające na rytm uprawy ryżu i jego znaczenie („kultura ryżu”) - wykazuje związek między budową geologiczną a występowaniem wulkanów, trzęsień ziemi i tsunami w Japonii - charakteryzuje cechy nowoczesnej gospodarki Japonii oraz rodzaje produkcji przemysłowej - uzasadnia, że gospodarka Japonii należy do najnowocześniejszych na świecie - przedstawia problemy demograficzne i społeczne Chin z uwzględnieniem przyrostu naturalnego na podstawie analizy danych statystycznych - omawia znaczenie nowoczesnych kolei w rozwoju gospodarczym Chin - ocenia znaczenie warunków przyrodniczych i czynników społeczno-kulturowych w tworzeniu nowoczesnej gospodarki Japonii - omawia kontrasty etniczne, językowe i religijne w Indiach - charakteryzuje cechy gospodarki Indii i możliwości ich rozwoju	- przygotowuje prezentację dotyczącą wybranych katastrof naturalnych w Azji - wykazuje związki między cechami klimatu monsunowego a rytmem upraw i „kulturą ryżu” w Azji Południowo-Wschodniej - omawia wpływ gospodarki Chin na gospodarkę światową - prezentuje główne problemy indyjskiego społeczeństwa oraz przedstawia ich przyczyny - prezentuje wybrane konflikty zbrojne na Bliskim Wschodzie, analizuje ich przyczyny i skutki

BliskimWschodzie na podstawie mapy politycznej • wskazuje na mapie miejsca konfliktów zbrojnych na Bliskim Wschodzie	tematycznej • charakteryzuje indyjską Dolinę Krzemową • omawia wielkość zasobów ropy naftowej na świecie i na Bliskim Wschodzie	naftowego w krajach Bliskiego Wschodu, przedstawia rolę organizacji OPEC	• omawia znaczenie ropy naftowej w rozwoju ekonomicznym państw Bliskiego Wschodu • omawia źródła konfliktów zbrojnych i terroryzmu na Bliskim Wschodzie	
AFRYKA				
• określa położenie Afryki na podstawie mapy • wymienia strefy klimatyczne • wymienia największe rzeki i jeziora • wymienia czynniki przyrodnicze wpływające na rozwój rolnictwa i główne uprawy • wymienia surowce mineralne i obszary ich występowania na podstawie mapy gospodarczej • wymienia atrakcyjne turystycznie państwa Afryki oraz obiekty turystyczne Kenii • określa położenie geograficzne Etiopii i Kenii • wyjaśnia różnicę między głodem a niedożywieniem • wymienia państwa w Afryce dotknięte głodem i niedożywieniem	• omawia ukształtowanie powierzchni Afryki • wymienia cechy różnych typów klimatu na podstawie klimatogramów • charakteryzuje sieć rzeczną i jeziora • omawia czynniki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa • charakteryzuje znaczenie hodowli zwierząt w krajach Afryki • przedstawia zróżnicowanie PKB w różnych państwach Afryki na podstawie analizy danych statystycznych • omawia przemysł wydobywczy • wskazuje państwa w Afryce dotknięte problemami głodu i niedożywienia na podstawie mapy tematycznej • przedstawia ruch turystyczny Kenii na podstawie analizy danych statystycznych	• omawia wpływ czynników klimatotwórczych na klimat Afryki • omawia rozmieszczenie opadów atmosferycznych w Afryce na podstawie mapy klimatycznej • omawia udział rolnictwa w strukturze zatrudnienia • omawia gospodarkę w strefie Sahelu • omawia cechy gospodarki krajów Afryki na podstawie analizy danych statystycznych • przedstawia nowoczesne działy gospodarki Afryki • omawia rozwój i znaczenie usług • omawia przyczyny i zmiany w poziomie niedożywienia ludności w Etiopii	• omawia związek budowy geologicznej Afryki z powstawaniem rowów tektonicznych • wyjaśnia cyrkulację powietrza w strefie międzyzwrotnikowej • omawia przyczyny procesu pustynnienia w strefie Sahelu • omawia typy rolnictwa w Afryce • przedstawia czynniki ograniczające rozwój gospodarki w Afryce • omawia skutki niedożywienia ludności w Etiopii • omawia bariery ograniczające rozwój turystyki w Afryce • wymienia walory kulturowe i obiekty w Kenii wpisane na „Listę światowego dziedzictwa UNESCO”	• prezentuje informacje na temat wybranego kraju afrykańskiego (przedstawia cechy środowiska, gospodarki i społeczeństwa) • ocenia skutki stosowania rolnictwa żarowo-odłogowego i plantacyjnego w Afryce Zachodniej • przedstawia sposoby walki z głodem ludności Afryki na przykładzie Etiopii • przedstawia argumenty pomagające przełamywać stereotypy na temat Afryki
WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH				
AMERYKA PÓŁNOCNA I AMERYKA POŁUDNIOWA				
• określa położenie Ameryki • wymienia nazwy mórz i oceanów oblewających Amerykę Północną i Amerykę Południową • wymienia największe rzeki Ameryki i wskazuje je na mapie • wyjaśnia terminy: tornado, cyklon • określa położenie Amazonii • omawia florę i faunę lasów równikowych • podaje liczbę ludności Ameryki Północnej i Ameryki Południowej na podstawie wykresu • wymienia główne odmiany człowieka zamieszkujące Amerykę • wyjaśnia terminy: urbanizacja, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja,	• wymienia nazwy państw leżących w Ameryce Północnej i Południowej • podaje cechy ukształtowania powierzchni obu Ameryk • wymienia strefy klimatyczne • omawia przyczyny powstawania tornad i cyklonów tropikalnych • podaje główne rejony występowania cyklonów i kierunki ich przemieszczania się • podaje cechy klimatu i środowiska geograficznego Amazonii • podaje przyczyny zróżnicowania etnicznego i kulturowego Ameryki • przedstawia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Ameryce Północnej i Ameryce	• charakteryzuje budowę geologiczną obu Ameryk • omawia czynniki klimatyczne wpływające na klimat Ameryki • porównuje strefy klimatyczne ze strefami roślinnymi w Ameryce • podaje przyczyny wysokich rocznych sum opadów w Amazonii • omawia na podstawie wykresu zmiany liczby ludności w Ameryce na przestrzeni lat • podaje przykłady megalopolis w Ameryce i wskazuje je na mapie • podaje przyczyny powstawania slumsów w wielkich miastach Ameryki Południowej • przedstawia zasięg występowania	• wykazuje związek ukształtowania powierzchni z budową geologiczną w Ameryce • omawia mechanizm powstawania oraz skutki tornad i cyklonów tropikalnych • opisuje piętrowość wilgotnych lasów równikowych • omawia ekologiczne następstwa wylesiania Amazonii oraz kierunki ich gospodarczego wykorzystania • omawia wielkie migracje w historii zasiedlania Ameryki oraz sytuację rdzennej ludności • przedstawia negatywne skutki urbanizacji w Ameryce • określa cechy megalopolis	• prezentuje informacje o dotyczącej wybranych huraganów i cyklonów w Ameryce, przedstawia sposoby ochrony przed nimi • przedstawia działania człowieka mające na celu ochronę walorów przyrodniczych Amazonii • opisuje problemy ludności mieszkających w slumsach • prezentuje informacje na temat wybranego kraju (przedstawia cechy środowiska, gospodarki i społeczeństwa)

<i>megalopolis</i> - wymienia obszary słabo i gęsto zaludnione w Ameryce Północnej i Ameryce Południowej i wskazuje je na mapie - wymienia największe miasta i aglomeracje Ameryki Północnej i Ameryki Południowej i wskazuje je na mapie - przedstawia położenie Kanady i Stanów Zjednoczonych - wymienia główne uprawy Kanady i zasięg ich występowania - określa położenie geograficzne - wyjaśnia terminy: PKB, technopolia - wymienia główne działy przemysłu w Stanach Zjednoczonych - wymienia rodzaje usług wyspecjalizowanych w Stanach Zjednoczonych	<i>Południowej</i> - analizuje liczbę ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności państw Ameryki - omawia ukształtowanie powierzchni Kanady - przedstawia czynniki wpływające na klimat Kanady - omawia strukturę użytkowania ziemi w Kanadzie i USA na podstawie wykresu - wymienia czynniki wpływające na rozwój Doliny Krzemowej	<i>lasów w Kanadzie na mapie</i> - przedstawia miejsce Kanady w światowym eksporcie wybranych płodów rolnych na podstawie wykresu - omawia znaczenie przemysłu i jego działy w USA - omawia cechy rolnictwa Stanów Zjednoczonych	- omawia czynniki wpływające na przebieg północnej granicy upraw i lasów w Kanadzie - opisuje cechy gospodarstw wielkoobszarowych na terenie Kanady - charakteryzuje wybrane wskaźniki rozwoju gospodarczego USA - omawia znaczenie usług wyspecjalizowanych w gospodarce Stanów Zjednoczonych - omawia przyczyny marnowania żywności na przykładzie Stanów Zjednoczonych - omawia cechy charakterystyczne gospodarki Kanady z uwzględnieniem surowców mineralnych, rozwoju przemysłu i handlu	
AUSTRALIA I OCEANIA				
- określa położenie geograficzne Australii i Oceanii - wymienia największe pustynie na podstawie mapy - wyjaśnia termin: basen artezyjski - wymienia endemity Australii - przedstawia liczbę ludności i gęstość zaludnienia na podstawie mapy tematycznej i analizy danych statystycznych - wymienia największe miasta oraz wskazuje je na mapie	- charakteryzuje środowisko przyrodnicze Australii i Oceanii - charakteryzuje ukształtowanie powierzchni Australii - wymienia strefy klimatyczne - charakteryzuje wody powierzchniowe Australii - omawia czynniki przyrodnicze wpływające na rozmieszczenie ludności w Australii - omawia występowanie surowców mineralnych w Australii na podstawie mapy tematycznej	- wymienia cechy poszczególnych typów klimatu na podstawie klimatogramów - omawia bariery utrudniające zamieszkanie Australii - charakteryzuje rdzennych mieszkańców Australii - omawia cechy rolnictwa Australii - przedstawia znaczenie turystyki w rozwoju gospodarki Australii i Oceanii	- wyjaśnia wpływ położenia na klimat - omawia zasoby wód artezyjskich i ich rolę w gospodarce Australii - wyjaśnia, dlaczego Australia jest atrakcyjna dla imigrantów - omawia znaczenie przemysłu przetwórczego i zaawansowanych technologii w rozwoju Australii - wykazuje zależność pomiędzy rozmieszczeniem ludności a warunkami naturalnymi - określa główne cechy gospodarki na tle warunków przyrodniczych	
OBSZARY OKOŁOBIEGUNOWE				
- określa położenie geograficzne obszarów okołobiegunowych - wyjaśnia terminy: góra lodowa, pak lodowy, lądolód, lodowce szelfowe, nunataki - wymienia gatunki roślin i zwierząt na obszarach Arktyki i Antarktyki - wymienia surowce mineralne na obszarach Arktyki i Antarktyki - wskazuje na mapie położenie polskiej stacji badawczej H. Arctowskiego	- wymienia cechy środowiska przyrodniczego obszarów okołobiegunowych - charakteryzuje klimat Arktyki i Antarktyki - wymienia zagrożenia środowiska naturalnego obszarów polarnych	- opisuje zjawisko dnia polarnego i nocy polarnej na obszarach okołobiegunowych - charakteryzuje ludy zamieszkujące Arktykę oraz warunki ich życia - opisuje warunki życia w polarnej stacji badawczej	- porównuje środowisko przyrodnicze Arktyki i Antarktyki - wyjaśnia, dlaczego Antarktyda jest największą pustynią lodową - prezentuje osiągnięcia polskich badaczy obszarów okołobiegunowych - wyjaśnia status prawny Antarktydy - omawia znaczenie traktatu antarktycznego	- omawia zmiany w środowisku przyrodniczym obszarów polarnych - charakteryzuje cele oraz zakres badań prowadzonych w Arktyce i w Antarktyce na podstawie dostępnych źródeł - omawia wkład Polaków w badania obszarów polarnych na podstawie dostępnych źródeł